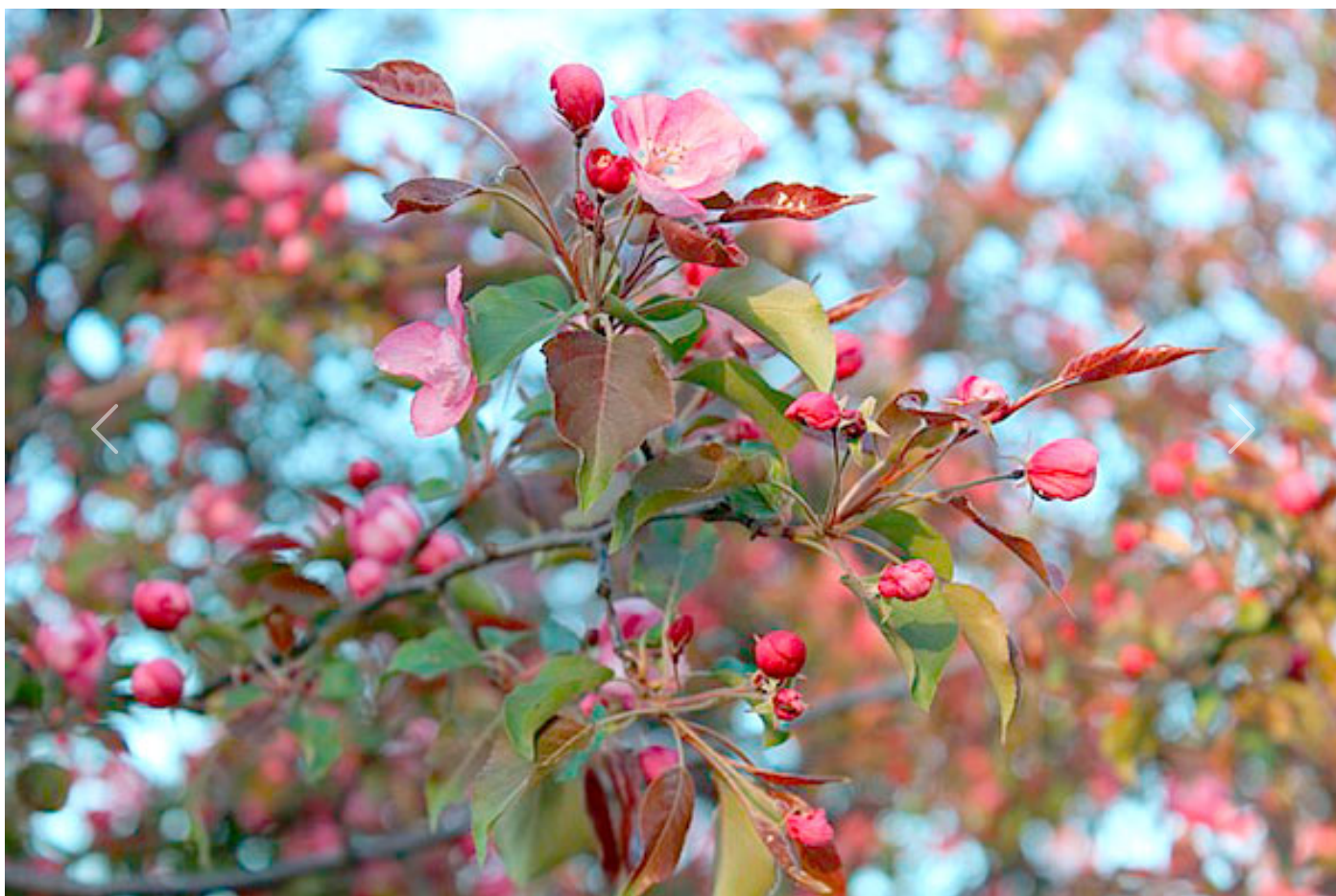

Áprilisban a gyümölcsösben végzett mezőgazdasági és műszaki tevékenységek

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 07.04.2025 *Брой:* 4/2025

Az áprilisra jellemzőek lesznek a szokatlanul magas hőmérsékletek, és várhatóan az országunkban várható átlagos havi hőmérséklet a klímanorma körül vagy felett marad, függetlenül attól, hogy a csapadékmennyiség a normál körül vagy alatt, az első és a második évtized elején pedig alacsonyabb hőmérsékleti értékek várhatók. A hegyvidéki területeken és a nyugati fennsíkokon késői fagyok is lehetségesek.

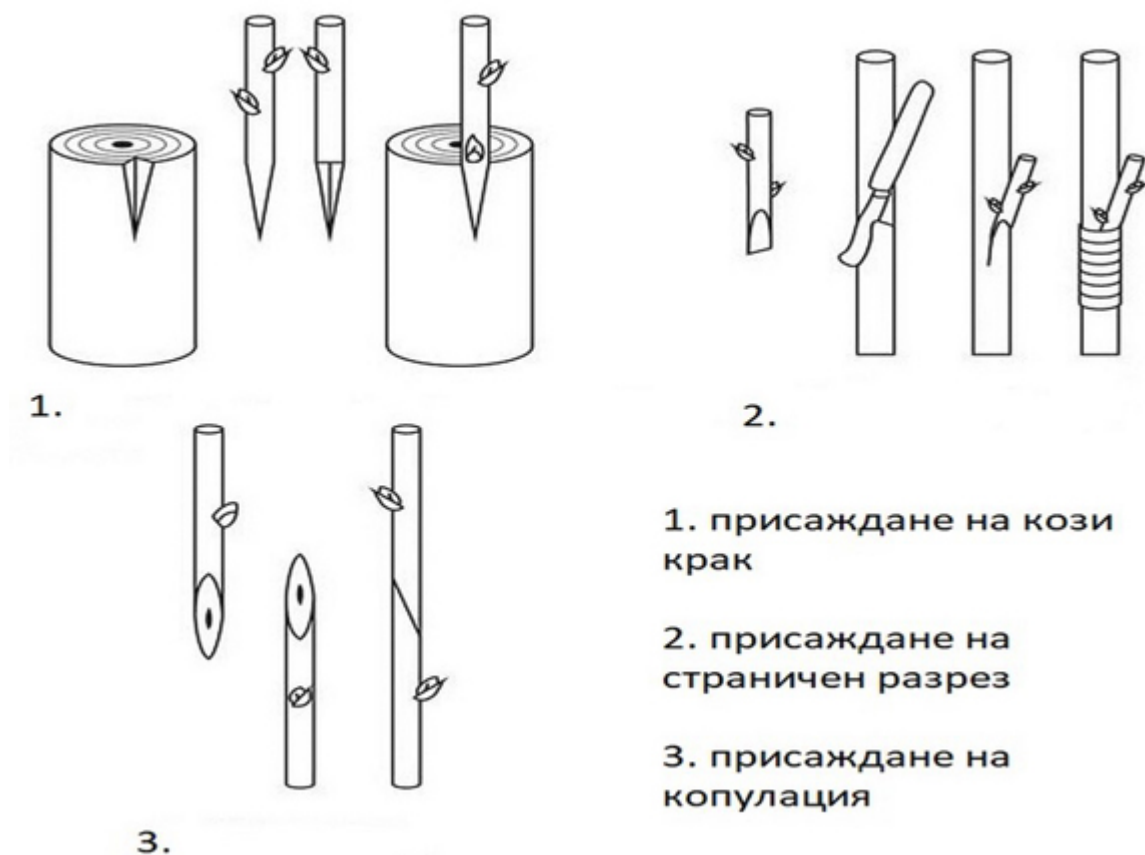
A hónap elején havazás várható az előhegységekben és a hegyvidéki területeken. Az április havi átlaghőmérséklete a legtöbb régióban 13 és 22 °C között, a Fekete-tenger partvidékén 13-15 °C, a hegyekben pedig -3 és 5 °C között lesz. A sík területekre eső havi csapadékmennyiség 50 és 70 l/m² között, a hegyvidéki területeken pedig 80 és 100 l/m² között várható. A hónap első évtizedében (április 7-10.) körülbelül 15-20 °C-os

hőmérséklet és több napsütéses óra várható. Április 11-12. körül újabb hidegfront érkezik, április 11. és 15. között pedig akár mínusz 2-3°C-ig süllyedő minimumhőmérsékletek várhatók, megnövekedett kockázattal a gyümölcsfák virágzására és fiatal terméskötődésére, főként a hegyvidéki területeken viharokkal, de a hőmérséklet ezután emelkedni fog, és délig napos idő várható. A tavaszi fagyok vége az évtized végén várható. A várható maximumhőmérséklet 22-25 °C között lesz. Április második évtizedének végéig a havi átlaghőmérsékletek a klímanorma körül vagy felett várhatók.

Április harmadik évtizedében magas hőmérsékletek, akár 27-30 °C feletti értékek is várhatók. A harmadik évtized első felében megnövekedett jégeső kockázat várható.

Gyümölcstenyészetekben

A talajművelést a vetőágyakon, anyaültvényeken és a tenyészetekben végzik. Amikor a fiatal hajtások elérik a 20-25 cm-t, az alma anyanövények első hantolását végzik el. Az ősszel hantolt, oltott dió alanyokat feltárják, és a vad részt az oltott szem fölött kb. 0,5 cm-rel elvágják. A tenyészetekbe ültetett oltott növények alanyáról eredő összes hajtást gondosan eltávolítják. Ennek a gyakorlatnak a elhalasztása hátráltatja a nemes hajtás fejlődését. Gyakran a vad rész hajtásainak versenye olyan erős, hogy a szem egyáltalán nem hajt ki.

Folytatódik a sikertelen rügyoltású alanyokon végzett hajtásolás.

Gyümölcsültetvényekben

Befejeződik az új gyümölcsültetvények telepítése.

Befejeződik a kiesett fák pótlása a fiatal ültetvényekben. Csapadék hiányában minden újonnan ültetett fát 20-30 dm³ vízzel kell öntözni a törzs körüli öntözőmedencében.

Befejeződik a fákkal való koronaformálás az újonnan telepített és fiatal ültetvényekben. Az újonnan telepített ültetvényekben a fák törzséről eltávolítják a hajtásokat. A talajfelszíntől 50-60 cm magasságban minden hajtást eltávolítanak. A fiatal fák koronáiban a szükségtelen hajtások egy részét ritkítják. A fiatal ültetvényekben a hajtásokat csúcsolják.

A metszést az erőteljesen nöövő alma- és körtefák növekedésének gyengítésére végzik. Magalanyokon vagy erőteljes vegetatív alanyokon nevelt, pálmát formájú fáknál ajánlott.

Folytatódik a hajtásokkal való újraoltás az érett fák koronáiban.

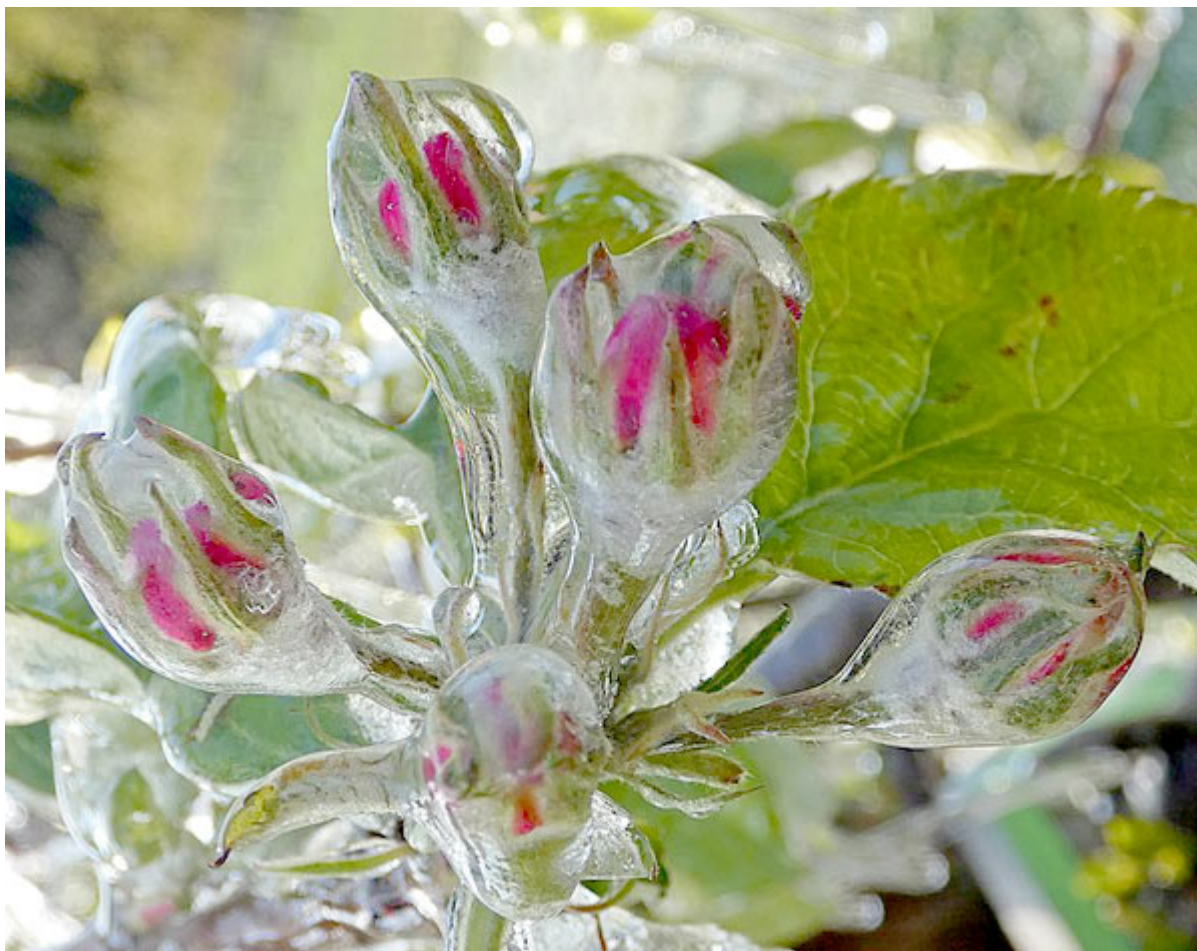
A termésritkítást végzik – almán, néhány körtefajtán és barackon.

Hogyan védjük meg a gyümölcsfákat a fagytól?

Intézkedéseket hoznak a növények védelmére a késői fagyok ellen. A védekezés magában foglalja a levegő felmelegítését, füstölést és légáramoltatást, fölötti permetező öntözést vagy felszíni öntözést, valamint vegyi szereket.

A levegő felmelegítését nagy energiatartalmú éghető anyagok – fűtőolaj, dízel, földgáz, régi gumiabroncsok – elégetésével érik el. Ezeket egy órával azelőtt gyújtják meg, hogy a hőmérséklet a növényekre kritikus pontra süllyedne, és a tüzet napkelte után egy óráig tartják fenn.

A füstöléshez speciális füstgyertyákat vagy inakt anyagokat, például szalmát, fűrészport, ágakat, tőzeget használnak. Ezeket kis halmokban helyezik el a sorokban, 30-60 méterenként egymástól, és 5-6 méterenként a sorban. Körülbelül 100 kg éghető anyagra van szükség 0,1 hektáronként (holdonként), 10 halomban elosztva.

A fölötti permetező öntözésnél kihasználják a víz azon tulajdonságát, hogy fagyáskor hőt bocsát ki, és az ültetvények öntözésével növelik a talaj hővezető képességét és sugárzását, aminek eredményeként a levegő hőmérséklete 2-3 °C-kal emelkedik.

A rügyek sejtvízének kristályosodásának megakadályozására és a fagypont alatti hőmérsékletek elleni védekezésre polimerek és kopolimerek alapú termékeket használhat, mint például a Scudo Therm (1-2 l/100 l víz) vagy más termék.

Megelőzőleg vagy a virágrügyek és virágok fagyása esetén, a virágzás ösztönzésére, ha a gyümölcsfaj még ebben a fejlődési stádiumban van, lehetővé válik a levéltrágyázás speciális virágzási folyadéktrágyával - Cynoyl Z Special, ERT 23 plus, Archer OsmoCare vagy gibberellinsavval.

A sík területeken és a melegebb régiókban, ha a sorok között nem vetnek lóheret és angolperjét, második, sekélyebb talajművelést végeznek, és ha márciusban nem történt meg, nitrogéntartalmú műtrágyát alkalmaznak.

Aszály esetén öntözést végeznek. A gyümölcsültetvények talajnedvességének a virágzás és a terméskötődés időszakában nem szabad a teljes víztartó képesség 70%-a alá süllyednie.

A méhcsaládokat a már befejeződött virágzású ültetvényekről az intenzíven virágzóba szállítják.

Eperültetvényekben

Befejeződik az üres helyek betöltése az ősszel telepített területeken (főként a magasabb régiókban).

Megkezdődik a vírusmentes eper ültetőanyag ültetése, amelyet hidegkamrákban tároltak, perforált fekete polietilénnel borított ágyásokra.

A növényeket úgy ültetik, hogy a rügyek kissé kiemelkedjenek a felszín fölé, anélkül, hogy a vegetáció kezdetén a polietilén eltakarhatná őket. Ültetés előtt a palánták gyökereit trágyalé, talaj és víz keverékébe mártják. Ha a gyökerek kiszáradtak, hegyüket levágják.

A fekete polietilénre telepített új eperültetvényeket permetező öntözéssel kell öntözni a megtelepedés biztosítása érdekében.

A régi ültetvényeket megművelik, és ha márciusban nem trágyázták őket, előzetesen trágyázást végeznek. Szükség esetén az ültetvényeket öntözik.

Körülbelül 400-500 kg szalmát szállítanak holdonként a virágzási szárak alatti talaj mulcsozására és a termések szennyeződéstől való védelmére a fekete polietilén nélkül létesített ültetvényekben. Ez előtt az ültetvényeket öntözik. A növények körüli talajt körülbelül 10 cm szalmával borítják be. A mulcsozást a tömeges virágzás vége felé végzik.

A védett termesztésű létesítmények talaját szükség esetén megművelik és öntözik.

Április közepéig utoljára szedik az epertermést a fűtött üvegházakból. Megkezdődik az epertermés betakarítása a fűtetlen (napenergiás) üvegházakból és alagutakból. Később a szabadföldi betakarítás is elkezdődik. Az üvegházakat és alagutakat rendszeresen szellőztetik. A bennük szükséges hőmérsékletet tartják fenn a termések időben történő éréséhez. A melegebb helyeken és a korábban telepített ültetvényekben a nyílásokban megjelent gyomokat kigyomlálják. A gyomlálást nagyon óvatosan végzik, hogy ne húzzák ki a még nem jól gyökerező növényeket.